

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen vuoden 2024 presidentinvaalia ja europarlamenttivaaleja varten

Kh 20.11.2023 § 238
253/00.00.00.01/2023

Valmistelija

Toimistos sihteeri Jaana Pelkonen, puh. 040 150 5203

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet vaalit. Presidentinvaali toimitetaan sunnuntaina 28.1.2024 ja mahdollinen toinen vaali sunnuntaina 11.2.2024. Europarlamenttivaalit toimitetaan sunnuntaina 9.6.2024.

Lähtökohtaisesti vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat on asetettava erikseen presidentinvaalia ja europarlamenttivaaleja varten. Oikeusministeriön kirjeen (2.6.2023 VN/17100/2023) mukaan kunta voi kuitenkin harkintansa mukaan asettaa samat vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetetut vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat toimivat sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

Vaalilain 15 § mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme
- laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Myös tasa-arvolain soveltamisessa tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Sama henkilö voi olla sekä vaalilautakunnassa että vaalitoimikunnassa, koska tehtäviä ei hoideta samanaikaisesti, kunhan henkilö on vaalikel-poinen molempiin toimielimiin.

Keskusvaalilautakunnan jäseniä tai varajäseniä ei tule valita vaalilautakun-tiin eikä vaalitoimikuntaan.

Hallintolain esteellisyysäännöksiä ei sovelleta vaalilautakunnan ja vaalitoi-mikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi va-littu voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poik-keusta lukuun ottamatta: Vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei voi toimia vaaliavustajana eikä ää-
nestäjän itsensä valitsemana avustajana (vaalilain 73 §).

Kaikkien vaaliviranomaisten toimintaa ohjaa kuitenkin vaalilain 9 a §:n yleissäännös, joka velvoittaa puolueettomaan toimintaan.

Toholammilla on kaksi äänestysaluetta, Kirkonkylän äänestysalue 001 ja Sykäräisen äänestysalue 002, joille vaalilautakunnat tulee asettaa. Yksi vaalitoimikunta on riittävä.

Kirkonkylän vaalilautakunnalla on käytössään vaalipäivänä sähköinen vaaliluettelo, jonka käyttöön on koulutettu vähintään 2 - 3 jäsentä/vara-jäsentä.

Kaikilta vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäseniltä ja varajäseniltä on pyydetty suostumus tehtävään ja heidän on oltava käytettävissä tehtä-vään vaalien ajankohtana.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Hillukkala Jukka
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus valitsee presidentinvaalia ja europarlamenttivaaleja varten</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kirkonkylän ja Sykäräisen vaalilautakuntiin viisi jäsentä sekä tarpeellisen määrän varajäseniä, jotka asetetaan kutsumisjärjestykseen sekä määrää jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.2. vaalitoimikuntaan kolme jäsentä ja kolme varajäsentä, jotka asetetaan kutsumisjärjestykseen sekä määrää jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.
Päätös	<p>1. Kunnanhallitus päätti yksimielisesti valita Kirkonkylän vaalilautakuntaan viisi jäsentä ja viisi varajäsentä ja Sykäräisen vaalilautakuntaan viisi jäsentä ja neljä varajäsentä seuraavasti:</p> <p>Kirkonkylän vaalilautakunta:</p> <p>Jäsen: Ahti Harju pj. Kimmo Virkkala vpj. Auli Ahonen Kati Rahkola Maija Hjelmeroos</p> <p>Varajäsen: 1. Matti Potila 2. Veijo Porkola 3. Seija Hovila</p>

4. Hanna Nurmela
5. Jarno Saukko

Sykäräisen vaalilautakunta:

Jäsen:

Tuija Luoma pj.
Juha Hirvinen vpj.
Piia Rautiainen
Jorma Heikkinen
Iida Nylander

Varajäsen:

1. Päivi Luolamäki
2. Minna Ali-Haapala
3. Osmo Ahonen
4. Teijo Peltokangas

2. Kunnanhallitus päättää yksimielisesti valita yhteen vaalitoimikuntaan kolme jäsentä ja kolme varajäsentä seuraavasti:

Vaalitoimikunta:

Jäsen:

Pirkko Hautala pj.
Ulla-Riitta Harju vpj.
Ville Hirvikoski

Varajäsen:

1. Eila K. Peltokangas
2. Hannu Kivelä
3. Touko Tuomainen